

Sygn. akt V W 3957/18

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie V Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący SSR Daria Wojciechowska

Protokolant: Sekretarz sądowy Tomasz Janiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 lutego 2019 r.

sprawy **A. P.** s. J. i J. ur. (...) B.

obwinionego o to że:

w dniu 27 czerwca 2018 r. tj. siedem dni od daty otrzymania ostatniego pisma wysłanego na adres zameldowania, będąc posiadaczem pojazdu marki K. o numerze rejestracyjnym (...), wbrew obowiązkowi na żądanie Straży Miejskiej, nie wskazał komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 25 lipca 2017 r. ok. godz. 21.35.

tj. za wykroczenie z art. 96 § 3 KW w zw. z art. 78 ust. 4 Ustawy z dnia 20.06.97 r. Prawo o ruchu drogowym Dz. U. nr 108 poz. 908 z późn. zm.

orzeka:

I. Obwinionego A. P. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 96 § 3 kw skazuje go i wymierza mu karę grzywny w wysokości 200 (dwieście) złotych.

II. Zwalnia obwinionego z obowiązku uiszczenia opłaty oraz pozostałych kosztów sądowych przejmując je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt V W 3957/18

UZASADNIENIE

Na podstawie zgromadzonego i ujawnionego w toku rozprawy głównej materiału dowodowego Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 15 lipca 2017 r. ok. godz. 21:35 na skrzyżowaniu ul. (...) z ul. (...) w W. Straż Miejska (...) W. ujawniła wykroczenie polegające na postoju w odległości mniejszej niż 10 m od skrzyżowania przez kierującego pojazdem marki K. o numerze rejestracyjnym (...), tj. czyn z art. 97 kw.

Z uwagi na powyższe Straż Miejska podjęła czynności wyjaśniające i w ich wyniku ustaliła, że posiadaczem pojazdu jest A. P., którego wezwała następnie do wskazania kierującego pojazdem lub użytkownika pojazdu w wymienionym wyżej dniu. Wszystkie trzy wezwania adresat odebrał osobiście, odpowiednio w dniach 29 listopada 2017 r., 6 czerwca 2018 r. i 20 czerwca 2018 r. Do dnia 27 czerwca 2018 r. A. P. w żaden sposób nie ustosunkował się do otrzymanych pism i nie wskazał, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w dniu 15 lipca 2017 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie:

1. notatki urzędowej – k. 1
2. zdjęć - k. 2
3. wezwań - k. 3, 5, 7, 9, 11
4. oświadczenia – k. 6
5. potwierdzeń odbioru - k. 8, 10, 12

Obwiniony A. P. nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu. W stanowisku wyrażonym w sprzeciwie od wyroku nakazowego, obwiniony podniósł, iż wyrok ten został wydany bez dostatecznych dowodów jego winy. A. P. wskazał, że brak jest obiektywnych dowodów na to, iż w czasie popełnienia wykroczenia drogowego, to on był posiadaczem pojazdu marki K. o numerze rejestracyjnym (...). Kwestionował również zasadność zebranych w sprawie dowodów, twierdząc, iż nie mają one żadnego związku z zarzucanym mu czynem.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu przeprowadzone i ujawnione w sprawie dowody potwierdziły ponad wszelką wątpliwość sprawstwo i winę A. P. w zakresie przypisanego mu czynu.

Sąd nie ocenił stanowiska obwinionego jako wiarygodne. Powoływanie się na nieudowodnienie winy obwinionego oraz kwestionowanie okoliczności, że w momencie popełnienia wykroczenia drogowego był on posiadaczem pojazdu, stanowią zdaniem Sądu wyłącznie linię obrony przyjętą przez A. P. w celu uniknięcia odpowiedzialności i ukarania za popełnione wykroczenie.

Ustalenia stanu faktycznego w przedmiotowej sprawie Sąd dokonał przede wszystkim w oparciu o znajdujące się w aktach sprawy dokumenty, których autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Nie budziły one wątpliwości co do ich wiarygodności oraz faktu na którego okoliczność zostały sporządzone oraz ze względu na okoliczności, które same stwierdzały. Sąd nie znalazł powodów, które podważałyby ich wiarygodność.

W niniejszym postępowaniu bezspornym jest, iż w dniu 25 lipca 2017 r. ok. godz. 21:35 przy skrzyżowaniu ul. (...) z ul. (...) w W. ujawnione zostało wykroczenie drogowe polegające na postoju w odległości mniejszej niż 10 m od skrzyżowania przez kierującego pojazdem marki K. o numerze rejestracyjnym (...), tj. czyn z art. 97 kw. Potwierdziły to zebrane w sprawie dowody w postaci notatki urzędowej /k. 1/ oraz zdjęć /k. 2/.

Nie ulega również wątpliwości, iż właścicielka pojazdu marki K. o numerze rejestracyjnym (...) - I. O. w odpowiedzi na otrzymane wezwanie, wypełniła oświadczenie, w którym wskazała, iż w dniu 25 lipca 2017 r. ok. godz. 21:35 powierzyła swój pojazd A. P. /k. 6/.

W następstwie powyższego, Straż Miejska podjęła dalsze czynności wyjaśniające i skierowała pisma do A. P.. Obwiniony został skutecznie wezwany przez Straż Miejską (...) W. do wskazania kierującego pojazdem lub użytkownika pojazdu w oznaczonym dniu. Trzecie wezwanie odebrał osobiście w dniu 20 czerwca 2018 r. /k. 12/.

Z treści wystosowanych wezwań wynika, że czas przeznaczony do wypełnienia obowiązku wskazania komu pojazd został powierzony wynosi siedem dni, licząc od daty otrzymania pisma. Skoro zatem obwiniony odebrał wezwanie w dniu 20 czerwca 2018 r., to wykroczenie polegające na niewskazaniu użytkownika pojazdu zostało przez niego popełnione siedem dni po tym terminie, czyli w dniu 27 czerwca 2018 r.

Zgodnie z art. 96 § 3 kw, karze grzywny podlega ten, kto wbrew obowiązkowi nie wskaże na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Wykroczenie określone w art. 96 § 3 kw ma na celu m.in. ustalenie kierującego pojazdem w razie popełnienia przestępstwa lub popełnienia wykroczenia z udziałem tego pojazdu. Przepis ten odnosi się wprost do obowiązku wynikającego z art. 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu

drogowym, zgodnie z którym właściciel lub posiadacz pojazdu jest obowiązany wskazać na żądanie uprawnionego organu, komu powierzył pojazd do kierowania lub używania w oznaczonym czasie, chyba że pojazd został użyty wbrew jego woli i wiedzy przez nieznaną osobę, czemu nie mógł zapobiec. Wykroczenie (zgodnie z art. 6 § 1 kw) można popełnić zarówno w zamiarze bezpośrednim, jak również ewentualnym.

W przedmiotowej sprawie na obwinionym jako posiadaczu pojazdu, ciążył obowiązek w zakresie uregulowanym w artykułach 96 § 3 kw i 78 ust. 4 ustawy Prawo o ruchu drogowym. Powyższe regulacje oznaczają, że osoba zobowiązana wobec organu ma obowiązek posiadania danych na temat tego, kto użytkował jej pojazd i czynić to może w sposób dla siebie dogodny i przez siebie obrany, np. poprzez zapamiętywanie tych faktów, bądź jeśli osoba nie przechowuje w pamięci takich danych – w inny korzystny dla niej sposób, tak by zgodnie z ustawą móc efektywnie wywiązać się z obowiązku wobec organu, w sytuacji zwrócenia się o takie dane przez organ zgodnie z dyspozycją art. 96 § 3 kw.

A. P. podniósł, że niniejsze postępowanie zostało podjęte pomimo braku dostatecznych dowodów jego winy. W tym miejscu, w odniesieniu do stanowiska obwinionego, należy podkreślić, że prawidłowy tok postępowania rozpoczyna ujawnienie wykroczenia. Nieobecność sprawcy czynu podczas ujawnienia wykroczenia drogowego - postępu w odległości mniejszej niż 10 m od skrzyżowania (dowód popełnienia i ujawnienia wykroczenia stanowi dokumentacja zdjęciowa i notatka urzędowa) - skutkowałą powstaniem wątpliwości co do osoby sprawcy i w związku z tym niemożnością nałożenia mandatu. Ukaranie jest bowiem możliwe tylko wtedy, gdy zaistnieją przesłanki ściśle określone w ustawie. Jedną z nich jest pewność co do sprawcy wykroczenia, a zatem w tej sytuacji należało w pierwszej kolejności przeprowadzić niezbędne czynności wyjaśniające, zmierzające do ustalenia kto popełnił dane wykroczenie drogowe. Wezwanie Straży Miejskiej adresowane do właściciela, a następnie do wskazanego przez niego posiadacza pojazdu było właśnie próbą wyjaśnienia wątpliwości, zmierzającą do ujawnienia sprawcy wykroczenia.

W tym miejscu należy także zauważyć, że ustawa nie zrównuje osoby, której pojazd został powierzony z osobą kierującą tym pojazdem. Wobec tego koniecznym staje się zaznaczenie, iż organ nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie – zwraca się wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie. Zatem wskazanie osoby, której został powierzony pojazd do używania lub kierowania nie jest w żadnym wypadku tożsame z oskarżeniem tej osoby o popełnienie czynu zabronionego, albowiem osoba, której pojazd powierzono, mogła bez zgody lub wiedzy właściciela powierzyć ten pojazd jeszcze komuś innemu. Organ zaś nie zwraca się z zapytaniem o wskazanie osoby, która popełniła wykroczenie, lecz wyłącznie o wskazanie osoby, której pojazd został powierzony do kierowania lub używania w oznaczonym czasie.

Dla kompleksowego wyjaśnienia sprawy wypada również podnieść, iż żądanie wskazania winno pochodzić od uprawnionego organu. Zgodnie ze znowelizowanym w 2010 r. art. 17 § 3 kpw i art. 129 ustawy Prawo o ruchu drogowym, straże miejskie posiadają uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach dotyczących art. 96 § 3 kw. Mogą one zatem żądać od właściciela lub posiadacza pojazdu wskazania, komu powierzyli pojazd do kierowania lub używania w określonym czasie. Stanowisko to jest zgodne również z orzecznictwem Sądu Najwyższego - w uchwale 7 sędziów – zasada prawna z dnia 30 września 2014 r. (sygn. akt I KZP 16/14, OSNKW 2014/11/80), wskazano, iż „Na podstawie przepisu art. 17 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. - Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2013 r., poz. 395 z późn. zm.), w brzmieniu po nowelizacji ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 225, poz. 1466), straże gminnej (miejskiej) przysługują uprawnienia oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia z art. 96 § 3 Kodeksu wykroczeń”.

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom obwinionego, w których powoływał się on na brak dowodów uzasadniających podjęcie przeciwko niemu postępowania. Właścicielka pojazdu marki K. o numerze rejestracyjnym (...) - I. O. jednoznacznie wskazała, że w dniu 25 lipca 2017 r. powierzyła swój samochód A. P.. Natomiast wykroczenie popełnione z udziałem samochodu, którego obwiniony był posiadaczem zostało udokumentowane zdjęciami wykonanymi przez funkcjonariusza Straży Miejskiej. Skoro zatem wykroczenie zostało popełnione, a Straż Miejska nie dysponowała wiedzą na temat jego sprawcy, obowiązana była podjąć czynności wyjaśniające w tym zakresie.

Mając na uwadze przytoczone argumenty, Sąd uznał obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, albowiem jego zachowanie wyczerpuje znamiona wykroczenia przewidzianego w art. 96 § 3 kw. W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie pozostawia wątpliwości w zakresie winy A. P., która została udowodniona. A. P. jest osobą dorosłą i poczytalną, a zatem nic nie stało na przeszkodzie, aby we właściwy sposób zareagował na wezwania otrzymane ze Straży Miejskiej.

Dokonując wymiaru kary Sąd kierował się dyrektywami wymiaru kary z art. 33 kw. Sąd wziął pod uwagę stopień społecznej szkodliwości czynu i cele kary w zakresie jej społecznego oddziaływania, a także cele zapobiegawcze i wychowawcze, które ma ona osiągnąć w stosunku do obwinionego. Sąd wziął również pod uwagę rodzaj i rozmiar szkód wyrządzonych wykroczeniem, stopień winy i zachowanie obwinionego.

Wykroczenie wskazane w art. 96 § 3 kw zagrożone jest karą grzywny. Orzeczona wobec obwinionego kara grzywny w wysokości 200 zł zdaniem Sądu jest odpowiednia do stopnia społecznej szkodliwości czynu obwinionego oraz stopnia jego zawinienia. W sytuacji, gdy maksymalna sankcja karna za wykroczenie z art. 96 § 3 kw wynosi w zw. z art. 24 § 1 kw 5.000 zł grzywny, kara 200 zł grzywny nie jest karą surową, a wymierzenie kary łagodniejszej byłoby premiowaniem osób, które przyjmują „taktykę” nie reagowania na wezwania uprawnionych organów w związku z czynnościami w sprawach o wykroczenia drogowe (których często sami są rzeczywistymi sprawcami), w odróżnieniu od osób, które na te wezwania reagują, ponosząc odpowiedzialność za wykroczenie lub wskazując właściwe osoby.

Z uwagi na względy słuszności, Sąd na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 121 kpw zwolnił obwinionego od ponoszenia kosztów sądowych, obciążając nimi Skarb Państwa.